

Izbaja vsak dan

Isti ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Pisane številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 večer. — Gledanje 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 meseca 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se prijava ne odira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Japonska oklopnača zadela na mino?

BEROLIN 7. »Lokal-Anzeiger« so sporočili iz Čifu: Japonska ladija, ki je zadela pri Talienvanu na mino ter se potopila, je oklopnača »Šikišima«. Ladija se je baje pogreznila v najkrajšem času ter z njo vred vsa posadka, 741 mož. Japonci so radi te strašne katastrofe silno prepričani. Sodi se, da je v sled tega možno, da stopi balistična flota čim prej v akcijo.

(Oklopnača »Šikišima« je bila spuščena v morje leta 1898, imela je 15.000 ton., 18 vozlov brzine, 4 velike in 46 manjših topov. Ako se ta vest potrdi, potem ostanejo Japoncem samo še 4 oklopnače. Op. ur.)

Iz Liaojanga.

LIAOJANG 7. (Reuterjev biro.) Na vztočni strani poluotoka Liaotung se je izkrčala še ena japonska armada, da zabrani prodiranje ruskih čet od Taščicava proti zadnjim stražam generala Oku. Japonci so opustili načrt, ako so sploh tak načrt imeli, da bi napadli Liaojang. Deževje, ki prične v dveh ali treh tednih bo prodiranje onemogočilo. Medtem so kozaki vedno v dotiki z japonskimi predstavitelji, dočim opazuje neki drugi oddelek desno krilo generala Kurokija, severno od reke Jalu. Zdravstveno stanje čet je baje povsod izredno dobro.

Poročilo generala Gilinskega.

PETROGRAD 7. Brzobjavka generala Gilinskega na vojnega ministra od 3. t. m. se glasi: Naše zgube v dobi od 14. do 21. maja so znašale 10 častnikov in 175 mož. Pri japonskih vojnih ujetnikih so bili najdeni rusko-japonski slovarji, katerih besedilo je bilo prirejano razmeram v Daljnem in Port Arturu. Te čete so bile kakor je videti, že od dlje časa namenjene proti Port Arturu.

Ruske čete pri Gensanu.

BEROLIN 7. »Lokal-Anzeiger« je prejel poročilo iz Tokija: Ruske čete so dosepele do Gensana. Bilo je več malih prask, v katerih je bilo ubitih več Rusov. Japonci niso imeli zgb. Deževje je že pričelo.

Rusko ameriška pogajanja. — Rezervni častniki.

PETROGRAD 7. Novine prinašajo očitno inšpirirane članke o nekaterih rusko-ameriških pogajanjih. Ruska diplomacija pripravlja baje že sedaj pota, da se sklene po porazu Japoncev, kar se pričakuje v teku tega meseca, za Rusijo ugoden mir. Rezervnim častnikom je dostavljen odlok, naj bodo pripravljeni za odhod na bojišča, ker primanjkuje častnikov.

PODLISTEK.

2

Azijske povesti.

Iz zapiskov pridobuje Anatol.

I.

Pričela se je nevarna pot navzdol. Na obeh straneh so štrlele kvišku visoke skale, večinoma gole. Nekateri pa so bile na vrhu poraščene z mahom. Tam daleč na desni razprostiral se je gozd, v katerega je vodila najina pot. Pod močnim vetrom, ki navadno piše ob Bajkalu, tresla so se šumeča nizka drevesa; pod nogami so hreščale suhe veje. Po dolgi in težavni poti sva prišla vendar navzdol in steza, po kateri sva jahala sedaj, se je vila med skalami in jezerom; včasih sva prišla tako blizu jezera, da so nama vodne kaplje brizgale v obraz.

»Si-li bil že kdaj ob Bajkalu«, sem vprašal tovariša.

»Enkrat in sicer od Duškačana sem«.

»Tudi jaz sem ga že prebredel, a to nasproti Irkutsku«.

Poročilo generala Kuropatkina.

PETROGRAD 7. (Uradno). Brzobjavka generala Kuropatkina na carja Nikolaja od 5. t. m. se glasi: Dne 3. t. m. so bili napadeni naši kozaki od japonske pehote, ki je bila utaborjena na višinah pri vasi Kotji-audza. Z pomočjo došle pomoči in s streljanjem topov so kozaki prisilili Japonce, da so svoj položaj zapustili ter se umaknili. Streljanje s puškami je trajalo od 1. do 6. pop. Od japonske strani se je udeležilo boja 6 stotnij, od katerih so 4 došle na pomoč. Sovražne utrdbe so bile dobro zavarovane. — Naši konjeniški topovi so streljali izvrstno. — Njihovo streljanje je največ pripomoglo k vspehu. Na naši strani je padel poveljnik kozakov. Dva častnika sta bila lahko ranjena, 13 kozakov je bilo ranjenih, med temi dva labko. Zgube Japoncev niso znane, vendar so gotovo večje nego naše.

Kuropatkinov glavni stan.

LONDON 7. Reuterjev biro je prejel brzobjavko iz Petrograda: Neki inozemski častnik, ki se nahaja pri ruskih četah v Mandžuriji, je sporočil, da so se podali general Kuropatkin in njegov štab po železnici na neko točko med Haičengom in Taščicavom, 60 verst južno od Liaojanga.

Napad na vojna dopisnika.

NIUČVANG 7. (Reuterjev biro.) Vojni dopisnik londonskega »Daily Telegrapha« Etzel in dopisnik »Daily Mails« Brindle, sta v zadnjem času opazovala gibanje roparskih čet. Ko sta se odpeljala od toč v džunki ter sta bila blizu Š. antaitze pri Inkavu, so nanju streljale kitajske čete. Etzel je bil ubit, Brindle se je baje rešil.

Govorice o ruskem vspehu na morju.

LIAOJANG 7. Reuterjev biro je sporočil: Tukaj je razširjena govorica, da je ruska eskadra izišla iz Port Arturja ter dossegla na morju vspeh.

Podmorske mine.

TOKIO 7. (Uradno.) Admiral Togo je sporočil: Vzlic viharnemu morju napreduje dobro odstranjevanje min v zalivu Talienvan. Od 3. do 6. t. m. je bilo najdenih in razstreljenih 41 min. Neki Kitajec, ki je bil prej pilot, nam pri tem dobro služi. Za plitve ladije se je našla varna morská cesta.

Boj blizu Takušana.

TOKIO 7. (Reuterjev biro.) Oddelek japonskih čet, ki se je izkrčal v Takušanu, je iznenadil in porazil v nedeljo oddelek kozakov na cesti v Kinču, 6 milj severozapadno od Takušana.

Pomorska bitka?

ČIFU 7. (Reuterjev biro.) Tukaj se sodi, da se je vršila sinoči v pečliskem pristanišču pomorska bitka. Parniki poročajo, da so slišali silno streljanje. Slična poročila prihajajo tudi iz drugih virov. Prebivalci bregov v okolici Čifu so slišali streljanje s topi ter so videli od morske strani močen ogajen žar. V

»Sedaj niti čez ne prideva, če ne bo kmalu kakšne naselbine. Storit bi morala kakor Tunguzi, ki sedajo na ledeni plošči in jo porivajo z dragovi napraj.«

»Mislim, da bi tudi na ta način ne prišla danes čez«, pravim jaz, »posebno pa še, ker morava vzeti konja s seboj. Poslušaj, kako buči in divja jezero.«

»Prav imaš Vanja, danes prideva težko čez, če tudi dobiva kak plov.«

Tako sva jezdila dalje in pot se je vila kakor kača okoli teh skal, da ni bilo nobenega konca. Po dolgem času je vskliknil Saratin, ki je jezdil pred menoj:

»Naselbina!«

Kakor plahe, zbegane kokoši so čepele tri ravne hišice prav ob obronku hribov; pred kočami se je igralo nekaj otrok, ki so ob najinem prihodu zbežali s srašnim vpitjem.

»Hej ljudje, ljudje!«, kričal je Saratin.

Na to je stopil iz jedne hišice že precej star, bradat mož v težkem kožuhi; sledilo

Talienvanu se vzdružuje govorica, ki pa še ni potrjena, da je zadela vojna ladija »Jašima« na mino ter se potopila. (Oklopnača »Jašima« je bila spuščena v morje leta 1896, ima 12.500 ton, 18,5 vozlov brzine, 4 veče in 34 manjših topov. Op. ur.)

Napad Japoncev na Port Artur.

ČIFU 7. (Reuterjev biro.) V minoli noči so odločno poskušali Japonci približati se Port Arturu od kopne strani. Neka džunka, ki je zapustila zjutraj neko točko, 3 milje južno od Daljnega, je slišala severno od Port Arturja streljanje s topovi, ki je trajalo od 7. ure zjutraj do 2. ure popol., v katerem času je prišla ladija v daljavo, v kateri ni mogla nič več slišati. Zdi se, da so nameravali Japonci napasti Port Artur tudi od morske strani. Ko so Rusi to zapazili, so odposlali na morje eskadro, v svrhu, da prične bitko in tako prepreči japonskim ladijam, da niso mogle pri napadu sodelovati z vojsko na kopnem.

TOKIO 7. (Reuterjev biro.) Nova poročila od eskadre, ki blokira Port Artur, pravijo, da je bila ruska topničarka, katero je nedavno razstrelil torpedo, od oblike »Gremjaščega« in ne oblike »Giljaka«. Admiral Kataoka je rekognosciral do Sanšanio in Takutao.

Delegacije.

(Brzobjavke.)

BUDIMPEŠTA 7. Ogrska delegacija je sprejela proračun in tudi izredni kredit za vojno mornarico.

BUDIMPEŠTA 7. (Ogr. delegacija.) Po sprejetju končnega računa in okupacijskega kredita je bila seja zaključena. Končna seja jutri.

Brzobjavne vesti.

Cesar Fran Josip.

DUNAJ 7. Cesar pride 10. t. m. iz Budimpešte na Dunaj, ter ostane tukaj do konca junija; potem se pa poda čez poletje v Ischl.

Turško odposlanstvo na Dunaju.

DUNAJ 7. »Neue Freie Presse« donaja vest, da je na dvoru in na ministerstvu za zunanje stvari naznanjen prihod posebnega turškega odposlanstva, katero slovesno izroči cesarju Fran Josipu najvišje odlikovanje, katero mu je sultan podelil.

Obrtni svet.

DUNAJ 7. Za četrtek 9. t. m. ob 10. uri zjutraj je sklican na sejo pododbor za pomorski promet. Na dnevnem redu so: 1.) Predlog člana, državnega poslanca dvornega svetnika Vukovića glede obnove subvencijske pogodbe z avstrijskim Lloydom. 2.) Predlog člana Zarottića glede napravnovega pomola v Zavrlih. 3.) Predlog člana Vuko-

mu je par možkih, ki so bili tudi v takih kožuhih.

»Kaj hočeš črt, da tako vpiješ in motiš mirne ljudi?«

»Mislim sem, da ste na delu in da vas bo težko klicati, se je izgovarjal Saratin.

»Kakšen pogan pa si, da niti ne veš, da je danes nedelja?«

Danes je nedelja! Mnogokrat se mi je že zgodilo, da sem se do dobrega zmešal v tedenskih dnevih. To se promišljeniku (sibirski lovec) prav dostikrat dogaja, ker časih mesece dolgo ne prihaja v naselbine in med ljudi.

»Bog te vsprejmi«, dejal sem jaz, »povej mi, kje bi se dobila prilika priti čez Bajkal.«

»Kdo pa si ti? Kako te zovejo?«

»Vanja Castrovič«, sem se predstavil jaz, in ti?

»Kuprijan Jeltimovič. Bog te vsprejmi, Vanja!«

»Ali imate vi čolne?«

viča glede dogradnje dalmatinskih pristanišč.

Nadvojvoda Rainer v Gorici.

GORICA 7. Sinoči je priredila mestna godba nadvojvodi Rainerju podoknico. Danes zjutraj se je odpeljal nadvojvoda v Furlanijo nadzorovat vaje štabnih častnikov deželne brambce. Ob 12. uri in pol je dal nadvojvoda načelnikom civilnih in vojaških oblastnij v hotelu diner. Ob 3. uri pop. se je pa odpeljal v Kormin, kjer si je ogledal spomenik cesarja Maksimilijana I. Ob 4. uri in tričetrt se je nadvojvoda odpeljal na Dunaj. Na goriskem kolodvoru so ga še pozdravili ter se poslovili dostojanstveniki.

Poroka velikega vojvode Meklenburskega.

GMUNDEN 7. Danes se je vršila tukaj poroka volikega vojvode Meklenburskega z princesinjo Aleksandro Kumberlandsko.

GMUNDEN 7. Novoporočenca sta popoldne odpotovala. — Na pogrebu princezinje Marije Hanoveranske dne 10. t. m. bo zastopal cesarja nadvojvoda Fran Salvator.

Novi civilni adlatas.

SARAJEVO 7. Sekojški načelnik pri bosanski deželni vladi Benko Bojnik je imenovan civilnim adlatasom bosanske deželne vlade.

Z Balkana.

CARIGRAD 7. Zadnji atentat z dinamitom na železniški progi Gevgeli in Gimendži je merodajne diplomatične in turške kroge neprijetno iznenadil, vzlic temu, da je bilo naznanjeno, da prično atentati z dinamitom. Vsed tega atentata se utegnejo naredbe na bolgarski meji poostriiti. Glasom najavovanih poročil je bila vsled atentata ena oseba ubita, 2 pa ranjeni. Proga je nepoškodovana in promet ni bil prekinjen. Turške oblasti so podvzele takoj stroga mere za nadzorovanje železnice. Govorica, da je bil namenjen atentat avstrijskemu civilnemu agentu dvornemu svetniku Müllerju, je neosnovana. — Dvorni svetnik Müller je odšel iz Skoplja na Dunaj.

CARIGRAD 7. Sultan nameruje podeliti cesarju Fran Josipu hišni red Chanedan-i-al-i-Osman, ki je bil ustanovljen pred nekoliko leti, in katerega imajo do sedaj le cesarski principi ter nemški cesar in angleški kralj. V drugi polovici junija se poda posebno odposlanstvo na Dunaj, da izroči to odlikovanje cesarju.

Vseučilišče zgorelo.

LONDON 7. Iz Tokija so sporočili: V Jokohami je zgorelo vseučilišče in inženirski oddelek pomorskega poslopja, z dragocenimi instrumenti vred. Sodi se, da je bilo navlašč zažgano. Škoda je velika.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 7. Državni zbor je sprejel v 2. čitanju zakonski načrt glede uničevanja trtne uši. Potem je pričel drugo razpravo o zakonskem načrtu glede spremembe o kovnjiku denarja.

»Imamo«.

»Ali morete naju prepeljati čez Bajkal? Plečava dobro«.

»Ne gre, Vauja«, je odgovoril stari Kuprijan in resno odkimal z glavo, ne gre. Pomisli, naši lahki ribiški čolni in pa razburkani Bajkal! Še le pred jednim mesecem se je otajal in težke ledene plošče plovejo še po njem«.

»Vi se pečate z ribištvo?«, sem ga vprašal, ker je omenil ribiške čolne.

»Da, revno in dobro. A vi z lovom?«

»Mi smo promišljeniki«.

»Če hočeta čez Bajkal, idita tu dalje do potoka, potem pa ob njem navzgor, da prideta do vasi Jsačnjev«.

»In ti naju prepeljejo?«

»Da, imajo tu nekje brod skrit in so se enkrat peljali celo do Verholenska po Leni«.

»Hvala Vam. Bog z Vami!«

(Pride še.)

Náša društva in njihova naloga.

Na slavnosti razvitja zastave »Pevskega in bralnega društva v Brjah« pri Ribembergu, je govoril g. dr. Henrik Tuma o pomenu naših društev in o njihovi nalogi. Jedro njegovih izjavljanj je bilo:

Cvet vabi cvet, klasu se pridružuje klas. Tako je v naravi. To navstajanje in snovanje ustvarja tisto moč, ki vlada v naravi. Drevje je ozelenelo in donese nam sadu. Tako je tudi v človeški družbi. Tudi mi se družimo, da združeni donesamo sadu. Tudi naša društva so kakor rastline iz zemlje, ki vabijo naše oko se svojo pisano obleko. Tudi ptice imajo svojo barvo in svoj glas in se združujejo v krdele, ki poje slavo in proslavlja tisto večno moč v naravi. Po združevanju prihajajo tudi ljudje do moči in do veljave, ko izjavljajo eno misel, eno in isto krepko in odločno voljo. Le po združenju v eni misli in v eno isto energično voljo prihajamo do obilnega ploda. Do lepe bodočnosti pridemo, ako sami delamo zanjo, ako sami hočemo. Od nekdanj so se družili ljudje pod znamenjem za svojo zmago.

V prejšnjih dobah je odločala moč roke. Ljudstva so si imenovala svoje viteze, svoje kralje. Kadar so se podajala v boj, so bili vitezi in kralji na prvem mestu. Kjer so bili oni, tam je bilo tudi njihovo vidno znamenje. Kakor cvet na polju vzhaja iz zemlje, tako so tudi ona vzhajala iz človeške duše. Vitezi so si bili svesti svoje moči, a na svoja znamenja so prirejali svoje grbe, ki so simbolizirali njihovo moč. Ljudstva so videla ta znamenja in so si govorila: tam so naši, tam je naša skupna volja!

Zastava je bila v vseh dobah visoko čislani znak in zaničevan podlec je bil oni, ki se je izneverjal zastavi. In kakor so ljudstva v svojih bojih sledila svojim znamenjem, tako si je tudi cerkev izvolila bandero v znak svoje moči in slave. Izlasti na praznik sv. Rešnjega telesa, notri med razevelo naravo, v hira cerkvena bandera kakor vidno znamenje ene družbe, ene moči. Cerkev je vedela, da mora kazati svoja znamenja, svojo barvo, da vlada. Pod svojimi znamenji zmaguje, s svojimi znamenji združuje ljudi v eno misel, eno molitev. Razvijanjem svojih zastav hoče reči, da moč življenja je vedno ista. Zmaga je tam, kjer se misel umeva.

Moč narave je večna in ta nam kliče: posnemajte me in zmagate tudi vi! Čas nam kliče: družite se! Ne samo znamenjem kraljev moramo slediti, ampak tudi znamenjem svobode: veljati mora tudi beseda našega naroda! Vaše zastave, dragi Slovenci, naj bodo znamenje vaše krepke volje, vaše svobode! Pokazati morate s krepko voljo, da umete idejo svobode! Zbirajte se pod zastavo omike, ki je stvariteljica svobode! Vaše zastave naj bodo znamenja narodne volje in medsebojne ljubezni! Tudi oni, ki propovedujejo, da samo delavec bodi vladar sveta, tudi socialna demokracija si je določila svoje vidno znamenje ter smatra izdajalcem vsakogar, ki se izneverja temu znamenju.

Narod ne sme pričakovati boljšega stanja od podpor od strani države in samo od udanosti do cerkve. Mi moramo delati tudi izven šole, izven cerkve — mi moramo delati tudi na svojih domovih. Mi moramo skrbeti, da mora biti narod probujen. Ko bi imela vsaka občina, vsako društvo svojo zastavo, potem pride narod do zmage. Izlasti pa, ko se pokazemo krepke, močne in združene na gospodarskem polju. Proti združeni človeški volji ne more nastopiti nobena sila. Mi se moramo zavedati, katera misel, katera volja, katera zastava naj nas vodi! Ali naj bo to le rudeča zastava? Tudi te je treba, ali edina voditeljica nam ne more biti. Ali naj sledimo črno-rumeni zastavi? Ko si izberemo svojo zastavo, moramo imeti pred očmi, da imamo proti sebi tuje plemo, ki nam ne dopušča razvoja, ki nas ne dopušča do tiste veljave, ki je sankcionirana po večnem in človečanskem zakonu.

Ali mi ne propovedujemo sovražstva proti nikomur, mi hočemo le ljubezen — do sebe! Krasna naša slovenska zastava naj bo, ki nas dovede do boljše bodočnosti v veliki slovanski družbi. Naša zastava je znamenje svobode. Do te pridete, ako zares hočete. Mi smo krepko ljudstvo. Vsa nasilja nas niso mogla zatreči dole. Tudi črno-rumena zastava nam ne bo mogla vzeti naše narodne individualnosti. Otroci naši, ta naš zaklad in bodočnost naša, ostanemo naši, dokler bomo mi hoteli tako. Mi moramo živeti in bomo

živeli, dokler bomo — hoteli združenimi močmi!

Govornik je zaključil navdušenim pozdravom novi zastavi.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 7. junija 1904.

Ni je tako lapidarne, gorostane — bedastoče, da bi se jo japonsko sramovali napisati, kadar hočejo proslavljati japonsko in poniževati rusko vojsko. Ko tako le primerjajo vrednost japonskega z vrednostjo ruskega vojaka, postajajo kar neslani, da se jim mora pameten in razsoden človek le smejati. Te dni so se bili povzpeli do vratolomne trditve, da japonski vojak zato tako visoko nadkrikuje ruskega, ker je dovolj bistrega uma, da popolnoma umeva, za kaj se gre v tej vojni in ga to umevanje bodri in sokoli. Ruski vojak da je top, zbog česar nič ne umeva in je povsem apatičen. Tudi naša — staročestitljiva »Triester Zeitung« je smatrala potrebam, da se je pridružila njim, ki so se smešili s takim absurdnim pripovedovanjem.

Vsak japonski vojak, da umeva torej ves tistih kompleks političnih in narodnih interesov, ki so združeni z vprašanjem daljnega Vztoka!! In zato da je junaški!! Ha, ha, ha! Ne, japonski vojak ni toliko junaški, kolikor fanatiziran! A fanatizirajo ga lahko za to, ker ne umeje in ne more umevati, kaka so vprašanja in komplicacije, ki so dovede do te vojne! On je verski fanatik in veruje, da je to vojna, ki ima ohraniti religijo in običaje, katere mu hoče — kakor so mu vtepli v glavo — ugrabiti Rusija.

Na tiste pravljice o sijajnem intelektu in visoki kulturi ter nečutenem junaštvu japonskega naroda odgovarja »Agramer Tagblatt« kaj izborna, ko piše med drugim:

»Temu plezanju po kolenih preložitvovalnim patrijotizmom Japoncev treba že postaviti vprašaj, ko vemo, v kaki materialni bedi je človeška masa v državi Mikada in da so tam udušili najbolj razširjeni list, ker se je odločno izrekel proti vojni. In razmišljati bi mogli dalje, da tista brezbriznost, s katero gre v boj in v smrt japonski vojak morda ne izhaja toliko iz patrijotizma, kolikor od tega, da nima sposobnosti in povoda za cenjenje vrednosti življenja. Ker to, kar se navadno imenuje hrabro, so tudi Indijani in vsi divji narodi, ki ne vedo ničesar o domovini in narodni zavesti. V resnici osupniti pa mora človeka drznost, ki je v tem, da ljudje, vzrasli v našem pasu, vsporejajo kulturo ruskega in japonskega naroda in dajajo prednost — Japoncem. Ako bi mi ne vedeli drugzega, nego to, kar se nam poroča iz japonskega rodbinskega življenja, ako bi ne vedeli drugzega, nego to, da se nprstveno čustvovanje celo tudi izobraženega Japonca more spoprijazniti s tem, da mati svojo lastno hčer daja v najem kakor »soprogo«, morali bi se s studom obrniti od cinizma, ki si upa le omenjati v eni sapi rusko in japonsko kulturo! Kaj pa je prav za prav to, kar se po naših pojmi označa kakor kultura? So-li vojniška svojstva, je-li spretnost v pridobivanju, ali so to posamični v umetnosti in znanju odlični duhovi, ki morejo dati narodu označje kulturnega naroda? Gotovo ne! Splošno moralno nazorje, splošno nprstveno čustvovanje je, ki mora služiti kakor merilo. In ako merimo s tem merilom, moremo pač reči brez strahu, da je v naukih krščanstva vzgojeni ruski narod na višini, da se Japoncem dela omotice, ako gledajo tja gori! Reči smemo brez strahu, da je zadnji ruski mušič vendar večji kulturni človek, nego Nj. Veličanstvo Mikado v svoji visokolastni osebi.

Potem razpravlja člankar, kolike neizmerne težave, provzročane po veliki daljavi, so morali premagovati Rusi, težave, s katerimi v primeri so bile prava igrača težave, ki so jih imeli Angličani v južni Afriki. Zaključuje pa tako le: Mi ne dvomimo na tem, da bo zmaga na ruski strani. Ne dvomimo na tem, ker je res, kar je rekel o položaju neki vojaški presojevalec, da je Rusija namreč pokazala dosedaj Japoncem le mali prst, a celo pest velikega ruskega carstva bodo Japonci še le občutili. To nado imamo tudi mi, ker si smemo reči, da je le nebrzdano sovražstvo do Slovanov in egoizem, kar do vaja Japoncem toliko prijateljev in občudovateljev v Evropi.

Vreme v Sibiriji.

Toplomer je kazal dne 1. t. m. ob 7. uri zjutraj: V Omsku + 10,2, v Tomsku

+ 10,9, v Baranulu + 12,3, v Irkutsku + 9,0, v Citi + 8,3, v Nerčinsku + 8,0, v Nikolajevsku + 5,2 in v Vladivostoku + 7,8 stopinj Reaumvija.

Financijska pogajanja med Hrvatsko in Ogrsko.

Kakor javljajo vesti iz Budimpešte in Zagreba je izginila vsaka nada, da bi prišlo do povoljnega rešenja tega zelo akutnega vprašanja, akutnega toliko za Hrvatsko, kolikor za Ogrsko. Kajti sama hrvatska narodna stranka, ki je danes vladajoča, došla je na razpotje in je izerpila vso svojo potrpežljivost in popustljivost. A ker se onih 40 zastopnikov, ki zastopajo Hrvatsko v skupni zbornici v Budimpešti, rekrutira skoro izključno iz hrvatske narodne in vladajoče stranke, potem moramo že iz tega dejstva izvesti zaključek, da se rešenje financijskega vprašanja za Hrvatsko mora spraviti v tok z drugimi energičnimi sredstvi.

Mi smo uverjeni, da za hrvatske zastopnike v skupni zbornici v Budimpešti ne preostaja drug izhod, nego da se s ciklopskimi pleči in Samsonovo močjo naslonijo na jasno besedilo hrvatsko-ogrsko pogodbe, katere obseza v sebi matematični ključ financijskih pravic, ki jih Hrvatska mora Madjarom v obziru do skrajnosti izžeti in izerpiti iz polit-administrativne ukupnosti z Ogrsko. To je za hrvatske zastopnike *conditio sine qua non*! To je za hrvatski narod največje orožje in najsilnejše sredstvo.

Kajti hrvatsko-ogrsko pogodba tvori bilateralna prava in bilateralne dolžnosti toliko za Hrvate, kolikor za Madjare. Ako torej Hrvatje na tem dejstvu središče zložen odpor, potem ni dvoma, da dosežejo svojo svrhu brzo, sigurno in popolnoma. To za sedaj.

A kar se tiče popolne avtonomije Hrvatske, to je povsem druga stvar. A ta stvar morala se bo rešiti v drugem primernejem času, ko bodo Hrvatje že v popolnem uživanju onih financijskih pravic, katere jim daja in garantira, odkar obstoji, hrvatsko-madjarska pogodba. A ta pogodba je — *zakon*, kateri morajo spoštovati ne samo Hrvatje, ampak tudi Madjari, dokler bo obstajala kakor zakon.

Narodno gospodarski razvoj in napredek hrvatskega naroda zahteva imperativno od hrvatskih zastopnikov v skupni zbornici v Pešti, da vsi skupaj kakor eden človek izvrše nasproti narodu hrvatskemu ono sveto dolžnost, glede katere so se obvezali toliko pred licem hrvatskega naroda, kolikor pred licem Boga in pred licem kralja, da jo popolnoma izvrše na temelju obstoječega zakona — *hrvatsko-ogrsko pogodbe*.

Trst, 7. junija 1904.

Fr. K.

Dnevne novice.

† Josip Schollian. Predčrserj je umrl Josip Schollian, znani trgovec z slikami in Kipi v ulici Ponterosso. Josipa Scholliana je zadela kap v njegovi delavnici. Poklicani zdravnik je zamogel le konstatovati nastopivšo smrt. Pokojnik je bil v 71. letu svoje dobe.

Birma. V nedeljo je bilo v župni cerkvi sv. Jakoba birmanih 422 dečkov in deklic, s tem je letošnje birmovanje v župnih cerkvah tržaških dovršeno.

Občinske volitve na Koroškem. Na občinskih volitvah v Galiciji so zmagali Slovenci v vseh treh razredih. V Libuňah je izvoljen pa slovenski župan.

V ponedeljek so zmagali Slovenci po hudi borbi v dragem razredu v občini Vernberg. Vseled nesprejetega slovenskega protesta v tretjem razredu so zapustili Slovenci volilno dvorano.

Železniški čuvaji pri ministru železnice. Dne 4. t. m. so izročili odposlanci železniških čuvajev državnih železnic ministru za železnice Witteku prošnjo za zboljšanje plač. Minister je prošnjo prijazno vsprejel, obljubivši, da zaukaže stvar preiskati, ter je pripomnil, da se železniška uprava trudi, da bi kolikor možno zboljšala gmotno stanje svojim uslužbenecem.

Drugi tajnikom goriške trgovske zbornice je bil imenovan Alojzij Boschin, ki je bil dosedaj drugi tajnik trgovske zbornice v Roveredu. Novi tajnik gotovo ne pozna slovenskega jezika. Prebivalstvo na Goriškem je po dveh tretjinah slovensko. Več nego naravno bi bilo, da bi trgovska

zbornica skrbela tudi za interese slovenskega prebivalstva. V ta namen pa bi morala nastavljanje uradnike, ki so večji slovenskemu jeziku. — Vidimo, kako se povsod na Goriškem širi narodna zavest. A neoporečno dejstvo je, da so Slovenci v narodnogospodarskem pogledu najvažnejši življ v deželi Goriški in še posebej za nje glavno mesto. Logično in pravično bi bilo, da bi ta narodnostni značaj dežele nahajal izraza tudi na deželnih uradih in institucijah. Ali kaj vidimo? Vidimo, da so se v zadnje čase deželni uradi in ustanove popolnoma poitalijančile in da je v deželi, ki je po veliki večini slovenska, slovenski jezik izbačen iz deželnih uradov! Žalostno dejstvo, da smo tu po smrti Frana Coroninija silno — nazadovali. Danes gospoduje v deželi Pajerjeva ultra italijanska samovolja.

Hrvatje iz Dalmacije v 97. pešpolku. Prejeli smo s prošnjo, da objavimo:

Težko je obračati pozornost na rane, ki jih brat zadaja bratu. Težko je to, ali se mora, ker tako morda opozori brata, da ne bo več udarjal.

Neprijetno mi je prihajati pred javnost s tožbami radi stanja naših dalmatinskih bratov, ker nemilo prihaja ravno od Slovencev. Vendar sem se odločil, ker morda koristim s tem enim in drugim, gotovo pa narodnemu jedinstvu hrvatsko-slovenskemu.

Vsako leto prihaja k 97. pešpolku po nekoliko Dalmatincev. To leto jih pride do 100. A ker se zdi, da bo to število rastle od leta do leta, dolžnost mi je, da spregovorim o njihovem stanju.

Slovenski vojaki so zelo simpatični ljudje. Pošteni so in bistri in Hrvate imajo radi. Le Dalmatincev ne morejo. Ti so jim toliko kakor neumneži. Neumnež pa naj le trpi, ker je — neumen. Morda pa niso Slovenci sami toliko krivi vsemu temu. Saj slične stvari opažam tudi drugod. V madjarskih polkih se tako godi Slovakom, v nemških Slovanom v obče ird. Tako je tu z Dalmatinci. Ali tu treba to izkoreniniti, ker sicer bi se mogla mržnja širiti dalje ven iz vojašnice in trpela bi ideja našega jedinstva. Slovenci naj se zavedo, da je tudi Dalmatincev njihov brat in ljubezen na strani Slovencev bo rodila protiljubav pri Dalmatincih. Če pa slovenski podčastniki ostentativno prezirajo, mrzijo in zlostavljajo Dalmatince, potem je naravno, da poslednji odnaša grenkega pelina v sreu in ideja naše skupnosti mora trpeti vled grehov, ki jih delajo nekateri v — vojašnici.

Nasproti takim neljubim pojavom ne smemo ostajati brezbržni. Če bi jih hoteli ignorirati, bi morda stalo to več, nego si mislimo. Zato se oglašam z rodoljubnim svarilom: delajmo vsi na zblizevanje Hrvatov in Slovencev, da bo »Slovenec i Hrvat svagdje brat i brat«.

Pripomba uredništva. Ta dopis smo prejeli že pred kakimi tremi meseci. Nu, nismo ga priobčili dosedaj, ker smo želeli, da se prej nekoliko informujemo o stvari, ki je predmetom te pritožbe. Uverili smo se, da ista ni brez temelja. Zato se obračamo z nujno prošnjo do onih, katerih se tiče, naj vsikdar in povsodi urejajo svoje postopanje tako, da ne bo padala senca nasprotstva med brate istega rodu.

O zadnji predstavi »Dramatičnega društva« pri sv. Ivanu smo prejeli še dva dopisa. Prvi se bavi s predstavo samo, drugi pa reagira na oceno, priobčeno včeraj v našem listu. Ta poslednji dopis priobčimo jutri. Prvi pa se glasi:

Jako srečno misel je izvršilo »Tržaško dramatično društvo« da je priredilo v dvorani »Narod. doma« pri sv. Ivanu veselico, na kateri so predstavili igro: »V Ljubljano je dajmo«. Poleg domačih znanih moči so največ pripomogli k lepemu vspehu odlični člani slovenskega gledališča v Ljubljani. Vsebinska Ogrinčeve igre »V Ljubljano je dajmo« je povprek znana in je zajeta iz tistih časov, ko so se začele ustanovljati čitalnice katerih pomen stari »Kranjci« niso umeli. Glavno ulogo Gašparja Srebrina je igral g. Štoka, ki je izborna pogodil »Kranjca« stare korenike. Največ vspeha in smeja je povzročila g. Danilova, predstavljajoča dekle »Nežo«; težko da bi katera druga igrala megla bolje pogoditi. Poleg g. Danila (Dr. Mirko Sroj), kateremu ne bomo peli hvale, ker bi to bilo odveč, je gospa Štular tako naravno predstavljala skrbno in modro ženo kmeta »Srebrina«, da ni bilo videti da je diletantka. Naloga nedolžne Marice je bila v rokah spretne

gospice Vugrinčič, Hlapec Pauleta (g. Nučič) je po našem namerodajnem mnenju pisatelj Ogrince odločil predolgo ulogo. Pavle je ne- navaden čestilec lepoga spola, ki ga v oči bodeta domača hči in dekla.

Dočim je g. Danilo imel v igri »V Ljubljano jo dajmo« kratko in manje hvaležno ulogo, je pa izrasel v igri »Pri vratarju« v glavnega junaka, ki pa nasproti svoji z metlo oboroženi ženi ne kaže junaštva. Razvea po- prej omenjenih gostov iz Ljubljane je nasto- pil tej igri člen slovenske opere iz Ljubljane, g. Betetto, kateremu pa je pisatelj igra pri- krojil preveč pasivno in molčečo ulogo. Ka- kor v prvi igri, so gostje tudi v tej izborni režili nalogo, tako da je bilo občinstvo kar elektrizirano. Uvodoma in med igrama sta goa. Vugrinčič in g. Betetto predstala pesmi (naslovov ne bomo navajali) in sta ob splošnem zahtevanju morala pridejati druge pesmi.

Kjer-koli imajo Slovenci primerne pro- ste, bi se naj predstavljalo kolikor možno lepih iz narodnega življenja vzetih iger in členi slov. gledališča v Ljubljani bi svoje poštene lahko na jako koristen način izpol- njevali ter podpirali gledališne diletante izven Ljubljane.

Dvorana je bila napolnjena. »Drama- tičnemu društvu v Trstu« čestitamo na ta- kem vspehu.

Posebni vlak v Ljubljano. Gotovo ni nobenega zavednega Slovenca, ki bi si ne želel videti vsaj enkrat v življenju slovensko metropolo, naše kulturno središče, ognjišče prave narodne prosvete — belo Ljubljano. In kdo bi ne želel videti stolice Slovenije o priliki

II. slovenskega vsesokolskega izleta

na dneve 16., 17. in 18. julija, ko si nadene slavnostno lice, ko se zbere na vabilo »Ljub- ljanskega Sokola« povodom slavnostnega praz- novanja 40 letnice tisoče »Sokolov in Slova- nov« narodnemu prazniku, kakoršnega Slo- venija še ni videla?

Da se omogoči tudi primorskim Slo- vencem priostvovati svečnim trenutkom pri katerih bo srce prekipovalo ponos, radosti in navdušenja, je sklenil »Goriški Sokol« pri- rediti posebni vlak.

Vlak bo odhajal iz Gorice v soboto 16. julija ob 1 uri 15 min. popoldne in pride v Ljubljano ob 6. uri, na kar bo sijajen sprejem in vohod v mesto: zvečer bo koncert sloveče »Glasbene matice«. V nedeljo 17.: slavnosten sprejod, javna in tekmovalna te- lovadb. Narodna veselica. V ponedeljek 18. obisk svetovnoznane postojnske jame. Pri- hod nazaj v Gorico ob 8. zvečer.

Voznina tja in nazaj II. raz. K 10.30 st., III. raz. K 6.70 st.

Kdor bi se hotel pridružiti med potom do Nabrežne ali v Nabrežini, mora plačati voznino od Gorice in nazaj, kar je pa še vedno ceneje, kakor vsak drugi vlak, je ugo- den voznik čas in pridemo Primorci skupno v Ljubljano k sprejemu gostov.

Ker zahteva železniško vodstvo najmanj 300 udeležnikov in za te 2000 kron kavecije in ker treba preskrbeti za vse vdeležnike prenočišča, se bode oziralo le na prijave s 5 kronami varščine.

Prjave sprejema br. načelnik Jos. Za- del: prijaviti se je zadoj čes do 12. junija. Slavna društva, ki se žudeleža izleta korp- orativno ali v deputacijah, naj blagovole pri- javiti svoje člane skupno.

Kdor ima sorodnike ali znance v Ljub- ljani, naj si pre-krbi prenočišče sam in pri prijavi to naznači, da se prireditelju vlaka zmanjša del.

20-letnice pevskega društva »Slavec« v Ljubljani se je vdeležilo na Kozlerjevem vrta okolo 2000 ljudi. Slavnost se je vršila po dolgačem voporedu in s sodelovanjem pevskega društva »Ljubljane«, Žirovnikovega zbora iz St. Vida in zbora Šišenske čitalnice. Imenom »Glasbene Matice« je izročila čestitke »Slavecu« deputacija »Matičarjev«.

O razstreljavanju ponesrečil je na gradbi nekake vodnjaka 17-letni posestnikov sin Jakob Špec iz Dana pri Lazu. Mina se je vžgala predčasno in Špec je dobil take poškodbe, da je bil takoj mrtev.

Nevarna vožnja. Pišejo nam: Cesta, ki vodi iz-pod Štanjela po hribu v Rihenberg je sedaj, ko delajo tam novo železnico, ob delavnikih zsptrt. Ob nedeljah pa, ko delo počiva se sme voziti po cesti, da ni treba po- onih ob Branc. Ker pa je množina debelega kamena, ki jih razpršavajo mine, razmetana po vsem hribovju in bi se lahko kaka taka

skala nepričakovano odtrgala, priporočamo vsem, naj ne vozijo (in hodijo po cesti od takozvanega »Melišča« proti Rihemberku.

Nesreča o streljanju proti točli. v Lindaru pri Pazinu sta hotela streljati proti točli 38-letni Avgust Baksa in 33-letni Ant. Jedrejčič. Mej tem je strela vdarila v top in raznesla istega in njega vsebino. Oba sta bila nevarno ranjena, vled česar so ju morali odpeljati v puljsko bolnišnico.

V Ljubljani je utonil v nedeljo po- poludne sedemletni učenec Emanuel Baran, sin c. kr. učitelja na obrtni šoli g. Josipa Barana. Deček je po procesiji prišel domov, vzel košček kruha in rekel, da gre metat kruh ribam. Truplo ponesrečenega dečka so dobili še le v nedeljo zvečer.

Pogumna deklica. V soboto zvečer je v Ljubljani neki dveletni otrok, ki se je igral ob bregu Gradaščice brez nadzorstva, padel v vodo. Desetletna hči odvetniškega uradnika, Marija Verčič, je skočila za otro- kom v vodo ter ga toliko časa držala na rokah, da je prišla pomoč.

Poskus samomora. Predvčeršnjim po- poludne so ljudje, idoč po ulici Miramar, našli, sedečo na neki klopi, žensko kakih 30 let, kateri se je že od daleč poznalo na obrazu, da trpi. Nekateri mimoidočih so pri- stopili k njej ter so se kmalu prepričali, da je se samomorilnim namenom pila karbolno kislino. Pozvali so telefoničnim potom zdrav- nika z zdravniške postaje, kateri je takoj prihitel k nesrečnici, jej izpral želodec ter jo dal nemudoma prepeljati v mestno bolnišnico. Reva je bila tako slaba, da ni mogla niti govoriti.

Suša. Letos imamo hudo sušo. Dne 4. maja zvečer smo imeli nevihto in tedaj je deževalo kakih 7 ur. Od tedaj pa nismo imeli več poštenega dežja. La na binkoštni ponedeljek zvečer je deževalo par ur, a temu dežju je takoj sledila burja, ki je brzo po- kvarila vse, kar je bil dež storil dobrega. Polja trpe silno vled suše in posledice te suše bo najbolj občutil vbogi kmet, ki ima v polju, v suhi, sedaj razkopani zemlji vse svoje nade. Izlasti trpé po suši vrtnarji po okolici. Za vinogradike pa ta suša ne bo tako škodljiva, kajti pod pritiskom pekočih solnčnih žarkov je vinska trta lepo ocvetela in obeta še precej dobro.

Ali čudno vpriči te dolgotrajne suše je to, da se malone vsaki dan pripravlja za dež in misli, da sedaj pa sedaj prične pa- dati. Ali iz teh oblakov le noče biti vode. V četrt ure je navadno zopet jasno. Predsi- noči n. pr. je bilo nebo zastrto z oblaki in bliskalo in gromelo je silno. Dežja pa le ni bilo.

Gg. sotrudnike prosimo potrpljenja. Vse pride na vrsto.

Porotno sodišče.

Včeraj se je vršila pred porotniki kazen- ska razprava proti 40 letni Karolini Lozer, doma iz Trsta, radi zločina težke telesne poškodbe. Predsedoval je vitez de Nadam- lemski, votanta sta bila sodna svet. Mosche in Rimondo. Državno pravdnistvo je zastopal dr. Pangrazzi, a branil je toženko odvetnik dr. Ellinich.

Glasom obtožnica je toženka dne 3. fe- bruvarja t. l. vrgla v obraz Josipu Hmelaku cel liter žveplene kislina, vled česar je Hme- lak popolnoma oslepel na obe očesi in ima sedaj grozno razjeden ves obraz. Neši čita- telji se gotovo še spominjajo tega dogodka, kajti mi smo o tem pisali v dveh številkah »Ednosti« zaporedoma. V prvi notici, ki smo jo priobčili takoj dan po dogodku, smo, pod utisom based Karoline Lozer, s katero je tedaj naš poročevalec govoril na policiji takoj po njenem aretovanju, nekako pomilo- vali današnjo toženko. A dan po tem se je naš poročevalec natančneje informiral ostvari in smo takoj priobčili drugo notico pod na- slovom »Drugi zvon«, v kateri smo podali stvar, kakor smo jo čuli iz ust osebe, ki ni bila v stvari nikakor prizadeta, toraj popo- loma nepristranska.

Josip Hmelak je spoznal Karolino Lo- zer na nekem plesu leta 1900. Karolina Lozer se je tedaj začela na vse mogoče na- čine usiljevati Hmelaku. Pršlo je res do spolnega občevanja mej njima, a brez da bi se bil Hmelak obvezal, da jo vzame za ženo. Seveda ona tdi nasprotno. Vled njene usil- jivosti in vednega nadlegovanja je prišlo mej njima do tožbe. Ko je Hmelak mislil, da se je vendar rešil njenega nadlegovanja, se je bil zaročil z neko gospodično Kastelic, a katero se je imel poročiti še minoli predpust. Slu-

žajao je pa Karolina Lozer slišala oklice v cerkvi sv. Antona novega. Skušala je, da prepreči to poroko in je v to svrho šla na župni urad in k zaročenki sami. Ker so pa ostali vsi ti njeni koraki brezuspešni, je kupila v mirodilnici Ongaro cel liter žveplene kislina, izvalila sleparskim načinom Hmelaka v hišo št. 10 v ulici Torrente, kjer stanuje njegov prijatelj krojač Anton Jerič, ga tam počakala na stopnjicah ter mu vrgla v obraz ono raz- jedajočo tekočino.

Hmelak ima lastno kovačijo in je bil prej jako lep človek. Bil je dolgo v bolniš- nici, njegovo življenje je bilo v nevarnosti, izgubil je popolnoma vid in njegov obraz je sedaj grozno, grozovito razjeden, kar mu ostane za celo življenje.

Na včerajšnji razpravi je toženka vedno jokala in tožila, da jo je Hmelak pripravil ob deklisko čast. Priznavala se je krivim zločina, a trdila je, da je storila to za »svojo čast«. Dejala je tudi, da obžaluje svoj zločin. Hmelak, da jo je zavel s tem, da jej je ob- ljubil poročiti jo. Ko mu je pa povedala, da je postala noseča, je postajal vedno hladnejši nasproti njej in slednjič da jej je izjavil, da ne mara več zanjo. Trdila je dalje, da mu je vrgla v obraz ono tekočino, ne da bi me- rila, kam da ga z isto zadene in pa z na- menom, da ga le malo rani, ne pa, da ga tako grozno poškoduje.

Za toženko je bil zaslišan kakor glavna priča poškodovani Josip Hmelak. Ko je sodni sluga, držeč ga za roko, privedel Hmelaka v dvorano, je pri pogledu na njegov obraz spreletel čut groze sodnike, porotnike in občinstvo. Hmelakov obraz je ves ena sama rana. Na vsem obrazu mu je videti živo, krvaveče meso. Od očes nima drugega znamenja, nego dve rudeči jamici, iz katerih se tu pa tam poodi — solza. Usta so posebno grozna: podobna so rudečej gobi in so vsa skrivljena. Vse to vdarja še bolj v oči gledalcu vled tega, ker nima Hmelak niti dlake več na obrazu vled učinka žveplene kislina. Njegovo pričanje je skozi in skozi dementiranje toženkinih trditav.

On ni toženko nikdar zavel z obljubo, da jo poroči. Nikdar jej ni tega obljubljaj in tudi jo nikdar skušal zavajati. Neki večer, ko sta prišla iz gledališča in je Hmelak spremil Ka- rolino domov, ga je ona povabila, naj jo spremi v sobo in je pri tem izrekla jako karakteristične besede, po katerih ni mogel on imeti nikakega dvoma, zakaj da ga vabi, naj jo spremi v stanovanje in po katerih je postajal nepotreben — tudi, ko bi bil na gojil misel na to — vsak poskus zavajanja od njegove strani. »Da, z mirno vestjo — je dejal Hmelak — smem trditi, da je ona zapeljajla mene, a ne jaz njo«. Ko je Hmelak povedal besede, katere je Karolina izgovorila o priliki, ko ga je vabila, naj jo spremi v njeno stano- vanje, je toženka posegla vmes s krikom: »O moj Bog! To ni res, to ni res. Zakej ne govori resnice?«

Vled tega jo je predsednik poklical na red, kar pa ni nič koristilo, ker je toženka še nadalje posegala vmes, zanikovala na razne Hmelakove trditve.

Za Hmelakom so bili zaslišani kakor priče javni postrešček, katerega je bila to- ženka usodnega dne poslala s pismom k Hmelaku; vratar hiše, v kateri se je zvršil zločin; policijski agent Hugon Stirrer ter zdravniška izvedenca dr. Xidias in dr. Menz. Ta poslednja na predlog bratitelja v svrho, da se določi stopinjo odgovornosti, ki se sme nalagati toženki za njen zločin.

Ob 2. uri in pol popoldne je bila raz- prava prekinjena do 5. ure popoldne. V večernem nadaljevanju razprave je bilo naj- prej stavljeno norotnikom I vprašanje, a potem sta sledila govora zastopnika državnega pravd- nistva in branitelja ter predsednikovo reasu- miranje razprave.

Porotniki so pr-trdili stavljenemu jim vprašanju z vsemi 12 glasovi, a sodišče je na podlagi tega pravoreka obsodilo Karolino Lozer na 5 let težke ječe.

Trgovina.

Borzna poročila dne 7. junija.
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.05 19.07, angleške lire K — do —, London kratek termin K 239.45 239.90 Franciji K 95.10—95.30, Italija K 95.10 — 95.30 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.25—117.45, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.15 — 99.40, ogrska krona renta K 97. — 97.30, italijanska renta K 101.25 101.75 kreditne akcije K 640. — 642. — državne železnice K 634. — 636. —, Lombardi K 77. — 78. —, Lloydove akcije K 648—652. — Srečke: Tisa K 324. — 327. —, Kredit K 405. — do 475. —, Bodenredit 1880 K 296. — 306. —, Bodenredit 1889 K 292. — 295.50, Turške K 127.50 do 129.50 Srbije — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.80	99.80
» » v srebru	99.80	99.80
Avstrijska » » v zlatu	118.40	118.40
» » v kronah 4%	99.30	99.30
Avst. » » investicijska renta 3 1/2 %	90.70	90.65
Ogrska renta v zlatu 4%	117.30	117.80
» » v kronah 4%	97.20	97.20
» » renta 3 1/2 %	88.80	88.70
Akcije nacionalne banke	1616. —	1618. —
Kreditne akcije	640. —	639.50
London, 10 Lstr.	239.40	239.37
100 državnih mark	117.32 1/2	117.30
20 mark	23.47	23.47
20 frankov	19.07	19.05
10 ital. lir	95.15	95.15
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 98.12, 5% italijanska renta 103.60, španski exterior 85.80 akcije otomanske banke 588. —.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, unificirana turška renta 84.60 menjice na London 251.75, avstrijska zlata renta 100.50 ogrska 4% zlata renta 100.65, Länderbank 455. — turške srečke 123. —, parizka banka 113.2, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 12.91. Trdna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 90% Lombardi 3 1/2 % srebro 25 1/2 %, špaska renta 85 1/2 % ita- lijanska renta 103, tržni diskont 2. —, menjice na Dunaju 24.20 dohodki banke —, izplačila banke —. Mirna.

Tržna poročila 7. junija.

Budimpešta. Pšenica za oktober 3.29 do 9.30. Rž za oktober 6.92 do 6.93. Oves za oktober 6. — do 6.01. Koruza za julij 5.41 do 5.42, za avgust 5.52 do 5.53.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje omejeno, ugodnejše. Prodaja 22.000 meterskih stot., vzdržano, deloma za 5 stotink zvišanja. — Druga žita vzdržano. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good ave- rage za tek. mesec po 50 kg 39.50 frk., za sept. 40.25.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za junij 32 1/2, za september 32 1/2, za dec. 33 1/2, za marec 34 1/2, vzdržano. Kava Rio navadna loco 32—34, navadna reelna 35—37, navadna dobra 38—40.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za junij 18.10, za julij 18.40, za sept. 18.65, za oktober 18.70, za dec. 18.75, za marec. 19.05. Stalno. Vreme: lepo.

London. Sladkor iz repe surov 9 1/2 Sh Java 10.6 — Sh. Mirno.

Sladkor turzanski. Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68. —, Concassé in Melisipilé promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodče dobave, vzdržano, 5 stotink zvišanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 14.50, rž za julij 14.25, za julij-avgust 14.25, za september-de- cember 14.30 (mirno). — Pšenica za tekoči me- sec 19.95, za julij 19.90, za julij-avgust 19.95, za september-december 20.15 (mlačno). — Moka za te- koči mesec 27.20 za julij 27.50, za julij-avg. 27.60 za september-december 27.20 (mirno). Repič- no olje za tekoči mesec 46.75, za julij 47. —, za julij-avg. 46.25, za sept.-december 48. — (stalno.) Spirit za tekoči mesec 40.50, za julij 40.25, za julij-avg. 40. —, za sept.-december 35.25 (trdno). Sladkor surov 88% usn nov 23 1/4—24 (mirno), bel za tekoči mesec 27 1/4, za julij 27 1/4, za julij- avgust 27 1/4, za okt.-jan. 28 1/4. (mlačno), rafiniran 60 1/2—61 Vreme: lepo.

Gospodarstvo.

Stanje žetve na Ogrskem. Iz Budim- pešte javljajo, da prihajajo o stanju žetve v obče neugodne vesti radi razna h klimatičnih neprilik, izlasti radi velike suše. Izvestja pra- vijo, da je na mnogih mestih pšenica pod- legla. Jesenske pšenice je tega leta za 25% manjše, rži 10%, ječmena 24%, ovsa na ne- katerih mestih celo 74%. Ako pride v naj- krajšem času obilniji dež, se utegnejo žetve popraviti. Dežja potrebujejo tudi tobak, lan in drugi sadeži.

Tovarna pohštva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52. A. —

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Rustrovan oenik brezplačno in franco.

Krčma

v mestu se proda z inventarjem in koncesijo. — Naslov pove uprava lista »Ednosti«.

„Nageljni“.

Nove svetne pesmi za mešane in moške glasove. — Uglasbil IVAN OCVRK. Cena partituri K 2.—. Založil skladatelj pri Sv. Juriju ob južni železnici, Štajersko.

Akordant za kamnolom

za neko veliko podjetje pri Gradcu
tako sprejme. Ponudbe pod: »Carlo
419« glavna pošta Gradec (Graz).

Razpis

uradniških mest.

Pri „Tržaški posojilnici in hranilnici“ so razpisana razna uradniška mesta. Trgovsko naobraženi prosileci naj vložijo dokumentirane prošnje do 15. junija t. l. Po povoljnem službovanju definitivna namestitve s pravico do pokojnine.

Alojzij Svagel

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST

priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, najfinejše testenine po jako nizkih cenah, nadalje moko, žito, kavo, sladkon.

Razposilja blago tudi na deželo bodisi na drobno ali debelo.

Naznanilo.

Podpisani si usojam uljudno naznaniti sjavnemu slovenskemu občinstvu mesta in okolice, da sem s prvim tekočega meseca sprejel dobro znano

gostilno „Kons. društva“ v Rojanu.

Priporočivši se za obilen obisk udani
Fran Valetič.

Zaloga

izvožno-marčne (Export-Märzen)
in vležane (Lager)

Pive

v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi

Kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus
Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler
vedno sveže kisle vode
po zmernih cenah

pri

ANTONU DEJAK junior
TRST

Via degli Artisti št. 9 in 10.

FRAN KALASCH

Ulica Arcata 9 (vogal ul. Sapone).

Zaloga izgotovljenih oblek

za moške in dečke.

Velik izbor hlač za delavce.

Jako ugodne cene.

Ulica Arcata 9 (vogal ul. Sapone).

FRAN KALASCH

Ustanovljeno leta 1832.

Priznано najboljšo

Oljnate barve

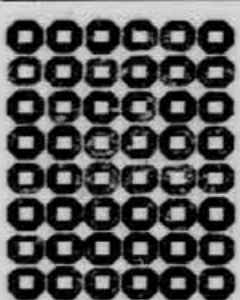
zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in plesarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki se dobijo brezplačno.

CUNARD LINE

koncesionirana proga v Avstriji

TRST-NEW-YORK.

Redno prevažanje potnikov in blaga naglim parnikima.

Najcenejše in najprikladnejše potovanje iz Avstrije v AMERIKO.

Izvrstna narodna domača hrana.

5 kron

cenejše od vsake druge konkurenčne proge.

Odlaz iz Trsta za New-York:

Parnika: „PANNONIA“ v soboto 28. maja 1904.

„ULTONIA“ v soboto 11. junija 1904.

nadalje vsako drugo soboto.

Za poizvedovanja in vozne listke obrniti se do avstrijskega domačega glavnega zastopa

SCHRÖDER & Co., Trst, ulica Carlo Ghega 8., I. nadstr.

ali pa do g. Franceta Nowy, konc. agent v Ljubljani, Marijin trg 1.

Po visokoj kr. zemaljskoj vladi proglašena ljekovitom vodom
čista alkaličko-muriatička

Apatovačka kiselica

nije samo najbolje i najzdravije stolno piće, već je i najkorisnija i najglasovitija liekovita voda, koja je od prvih liečničkih autoriteta preporučena i djeluje nenadkriljivo kod bolesti želudca, pluća, grkljana, raznih katara, astme, mjechura, kamena, hemeroida (zlatne žile), natekih i zrnatih jetara, žgaravice i raznih ženskih bolesti.

Odlikovana sa 13 zlatnih i srebrnih kolajna.

„UPRAVITELJSTVO VRELA APATOVAČKE KISELICE“,
ZAGREB, Ilica br. 17.

Dobiva se u svim liekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i gostionama.

Zaloga obuvala.

Piazza Nuova št. 1.

— TRST —

Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu- in inozemskih tovarn.

Tovarna nadplato ter vseh predmetov te stroke.

Ugodne cene.

Zaloga obuvala.

Via delle Poste št. 3.

— TRST —

Planinsko zdravilišče in žvepljene kopelji „Ladis“

(stacija Landeck na Tirolskem); jako romantično, prijetno in komfortabel; izvrstna penzija od K 4.— naprej.

Prospekti zastoj od zdraviliščne uprave.

Razglas

o vpeljavi postopanja, da se Ivana Furlana mrtvim izreče.

Isti je bil rojen dne 9. julija 1844 v Tomaju okraja sežanskega, poročil se je dne 5. februarja 1868 v Vidmu z Teresio Furlan in živel je z svojo soprogo do 5. februarja v Dunajskem novem mestu, kjer je delal kakor ključar, 4. februarja 1871. je odšel iz dunajskega novega mesta, zapustivši svojo ženo in od tedaj se ne ve nič o njem.

Ker se misli, da se izreče postavno dozdevanje o smrti v smislu § 24. št. 2 sploš. mešč. zak. se uvede na prošajo Teresije Furlan, njegove soproge, posestnice hiše v Brunn dorf št. 135 po gospodu dru. Oskarju Orosel advokatu v Mariboru postopanje za izjavo o smrti izgrešenca.

V obče se torej naroča, poročila o imenovanem podati e. kr. sodništvu ali varuhu gospodu dru. Eduardu Kenner, advokatu v Dunajskem novem mestu. Ivan Furlan se vabi pa, da se zglaš pri podpisnem sodišču ali pa da javi svoje življenje na kak drug način.

Sodišče odloči o izreku smrti po preteku 15. m. ja 1905. na ponovno prošajo.

Okr. okr. okrožna sodnja v Dunajskem novem mestu oddelek IV. dne 4. maja 1904.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

trvrke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIKI IZBOR izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

Novi velik dohod snovij za moške obleke

iz tu- in inozemskih tovarov za spomladni in poletni čas.

Bogat izbor

perkala, batista, cefirja, surovin, pregrinjali, spodnjih srajc, modercev in vseh drugih manifakturnih predmetov.

Velika množina možkih srajc vseh vrst belih, barvanih ali od satena.

Velik izbor kravati, ovratnikov in zapestnic vseh oblik.

Popolna zaloga drobnarij za krojače.

ALOJZIJ GALPERTI

naslednik Fr. Hitty

TRST - Barriera vecchia 13. - TRST.

M. GAL Trst, Corso 4

LASTNA SPECIJALNA DELAVNICA

za zdravilne pasove, trebušne preveze, elastične nogovice in modre, ortopedični aparati, aparati za vzravnavanje života, pasovi za popek, sosenzorji.

Naročbe se izvrše po meri.

PREDMETI ZA BOLNIKE.

Največa solidnost.

URAR

F. PERTOT

v Trstu, ul. Poste nuove št. 3.

priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaff-hause Longines, Tavannes itd., kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. — Izbor ur za birmo.

Sprejema popraviljanja po jakonizkih cenah.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu šrobanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Iskempt in inkasso menic.

Daje predjume na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

LJUBLJANI

Podružnica v Sapljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vlozne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.